

STYRELSEN FOR
PATIENTSIKKERHED

Tilsynsrapport Kirurgisk afdeling Bornholms Hospital

Ortopædkirurgiske patientforløb
Sundhedsfagligt, Planlagt - Udgående tilsyn

Kirurgisk afdeling
Ullasvej 8
3700 Rønne

CVR- nummer: 29190623 SOR-ID: 265651000016009

Dato for tilsynsbesøget: 30-06-2022

Tilsynet blev foretaget af: Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst
Sagsnr.: 35-2011-8994

1. Vurdering

Konklusion efter partshøring

Styrelsen for Patientsikkerhed har i partshøringsperioden modtaget en handleplan af 22.august 2022, som opfylder vores henstillinger samt modtaget rettelser af faktisk karakter. Styrelsen har taget handleplan og bemærkningerne til efterretning og foretaget justeringer jævnfør behandlingsstedets høringssvar. Bemærkningerne giver ikke anledning til at ændre vores vurdering. Vi afslutter dermed ...

Samlet vurdering efter tilsyn

Styrelsen for Patientsikkerhed har ud fra forholdene på tilsynsbesøget den **30-06-2022** vurderet, at der på **Kirurgisk afdeling** er

Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden

Vurderingen af patientsikkerheden er baseret på observationer, interview, journal- og instruks gennemgang ved det aktuelle tilsyn.

Kirurgisk afdeling fremstod sundhedsfagligt velorganiseret med generelt gode procedurer i relation til behandling af patienter med hoftenære frakturer. De kliniske procedurer for patientforløbet var gennemgående velbeskrevet.

Behandlingsstedets organisering

Vi har lagt vægt på, at målepunkterne for generelt var opfyldt, men der var mangler i forhold til instruks for delegation af sundhedsfaglig virksomhed samt implementering af denne herunder behandlingsstedets instruktion og tilsyn med delegerede, sundhedsfaglige opgaver.

Faglige fokuspunkter

I målepunkterne var der mangler vedrørende præoperativ diagnostik og behandling, sygeplejefaglige vurderinger, smertebehandling og vurdering af patientens kliniske tilstand. Manglerne vedrørende smertebehandling ved tilsynet var gennemgående.

Patienters retsstilling

Der blev endvidere fundet et enkelt tilfælde med mangler i journalerne vedrørende patientens retsstilling og overlevering af oplysninger til kommunen.

Samlet vurdering

Vi vurderer samlet, at der er tale om mindre problemer af betydning for patientsikkerheden, men at der er behov for en **handleplan for smertebehandling**, der redegør for, hvordan Kirurgisk Afdeling kan rette op på manglerne ved at udarbejde og følge en handleplan, som beskriver hvordan henstillingerne bliver løst, herunder at der i hele patientforløbet følges op på smertevurdering- og behandling samt effekten af smertebehandlingen og dokumentationen heraf. Handleplanen skal endvidere beskrive, hvordan de involverede afdelinger samarbejder om patienternes smertebehandling samt en tidsramme for implementering.

2. Krav og henstillinger

Henstillinger

Fundene ved tilsynet giver anledning til, at Styrelsen for Patientsikkerhed henstiller følgende:

Målepunkt		Henstillinger
3.	Interview om instruktion og tilsyn ved benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed)	<ul style="list-style-type: none"> Behandlingsstedet skal sikre, at der er taget stilling til brugen af konkrete delegationer og rammedelegationer på behandlingsstedet. Behandlingsstedet skal sikre, at der er en instruks for delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed.
4.	Gennemgang af instrukser for rammedelegation (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed)	<ul style="list-style-type: none"> Behandlingsstedet skal sikre, at instrukserne tager højde for personalets kompetencer, herunder hvilke faggrupper der kan anvende rammedelegationen. Behandlingsstedet skal sikre, at rækkevidden og omfanget af rammedelegationer til behandling af en defineret patientgruppe er beskrevet.
7.	Interview om præoperativ diagnostik og behandling	<ul style="list-style-type: none"> Behandlingsstedet skal sikre, at der er en smerteplan og at der er fulgt op på smerteplanen.
8.	Journalgennemgang vedr. præoperativ diagnostik og behandling	<ul style="list-style-type: none"> Behandlingsstedet skal sikre, at der er indikation for undersøgelser og behandlinger.
9.	Journalgennemgang af den sygeplejefaglige vurdering af patientens aktuelle og potentielle problemer samt plan for pleje og behandling	<ul style="list-style-type: none"> Behandlingsstedet skal sikre, at der lægges planer for patientens aktuelle pleje og behandling.
10.	Interview om den sygeplejefaglige vurdering af patientens aktuelle og potentielle problemer samt plan for pleje og behandling	<ul style="list-style-type: none"> Behandlingsstedet skal sikre, at der er en praksis for, at der er lagt en plan for patientens aktuelle pleje og behandling.
11.	Journalgennemgang om overvågning og vurdering af klinisk tilstand ud fra vitalparametre	<ul style="list-style-type: none"> Behandlingsstedet skal sikre, at det fremgår af journalen, at patienten tilses af læge i den postoperative fase samt ved behov (journalgennemgang)
13.	Journalgennemgang af patienternes medicinerings	<ul style="list-style-type: none"> Behandlingsstedet skal sikre, at der følges op på effekt og eventuelle bivirkninger.

16.	Journalgennemgang af informeret samtykke til behandling	<ul style="list-style-type: none"> • Behandlingsstedet skal sikre, at der informeres om helbredstilstand og behandlingsmuligheder og indhentes samtykke forud for iværksættelse af behandling. • Behandlingsstedet skal sikre, at patienternes og eventuelle pårørende/værges tilkendegivelser på baggrund af den givne information fremgår af dokumentationen.
23.	Journalgennemgang af overlevering af oplysninger ved indlæggelse fra og udskrivelse til plejehjem, hjemmepleje og kommunale rehabiliteringspladser	<ul style="list-style-type: none"> • Behandlingsstedet skal sikre, at der overleveres oplysninger fra sygehuset om den sygeplejefaglige pleje og behandling ved udskrivelse.

3. Fund ved tilsynet

Behandlingsstedets organisering

Målepunkt		Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt	Fund og kommentarer
1.	<u>Interview om organisering, ansvars- og kompetenceforhold</u>	X			
2.	<u>Interview om varetagelsen af sundhedsfaglige opgaver</u>	X			
3.	<u>Interview om instruktion og tilsyn ved benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed)</u>		X		Ved interview fremgik det, at instruksen for delegationer ikke var opdateret, ligesom der ikke var en arbejdsgang, der sikrede, at personalet i tilstrækkeligt omfang var instrueret i instruksen og at der blev ført tilsyn med personale, der udfører delegerede, forbeholdte opgaver.
4.	<u>Gennemgang af instrukser for rammedelegation (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed)</u>		X		Instruksen for rammedelegation for forbeholdt smertebehandling var ikke opdateret.
5.	<u>Interview om behandlingsstedets samarbejde med behandlingsansvarlig læge</u>			X	Ikke aktuelt ved sygehustilsyn

Journalføring

Målepunkt		Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt	Fund og kommentarer
6.	<u>Journalgennemgang med henblik på vurdering af opfølgning på resultat af parakliniske undersøgelser</u>	X			

Faglige fokuspunkter

Målepunkt		Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt	Fund og kommentarer
7.	<u>Interview om præoperativ diagnostik og behandling</u>		X		<p>Ved interview blev det forklaret, at alle patienter fik anlagt FIC blok i forbindelse med den indledende vurdering, men at anlæggelse af blokket og effekten heraf ikke systematisk blev dokumenteret i journalen.</p> <p>Der var ikke en generel arbejdsgang for, hvilke patientgrupper der præoperativt skulle vurderes af speciallæge i medicin/geriatri.</p>
8.	<u>Journalgennemgang vedr. præoperativ diagnostik og behandling</u>		X		<p>I en ud af to journaler fremgik det ikke af journalen at det ordinerede FIC blok var anlagt.</p> <p>I en ud af to journaler var der ordineret FIC blok, som senere var annulleret uden faglig begrundelse.</p> <p>Det fremgik endvidere ikke af de to journaler, at der var fulgt op på den ordinerede smerteplan herunder effekt af FIC blok.</p> <p>I to ud af to journaler var der ikke taget stilling til patientens behov for medicinsk / geriatrisk vurdering i forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> I en ud af to journaler var det ikke vurderet om, der var behov for øget opmærksomhed / vurdering af risiko for udvikling af abstinenser hos en patient med et forhøjet alkoholforbrug. I en ud af to journaler var der ikke taget stilling til behov for tilsyn for patient med svær demens og parkinsonisme.
9.	<u>Journalgennemgang af den sygeplejefaglige vurdering af patientens aktuelle og potentielle problemer samt plan for pleje og behandling</u>		X		<p>Ved gennemgang af seks journaler var der postoperativt mangelfuld dokumentation af smertevurdering, herunder mangler i forbindelse med dokumentation af den iværksatte smerteplan samt vurdering og opfølgning på effekten af den iværksatte plan.</p>
10.	<u>Interview om den sygeplejefaglige vurdering af patientens aktuelle og potentielle problemer samt</u>		X		<p>Ved interview kunne der ikke redegøres for en arbejdsgang, der sikrede, at personalet vurderede og sikrede, at der blev fulgt op på effekten af den</p>

	<u>plan for pleje og behandling</u>				ordinerede plan for behandling af patienternes smerter.
11.	<u>Journalgennemgang om overvågning og vurdering af klinisk tilstand ud fra vitalparametre</u>		X		I to ud af seks journaler manglede dokumentation for at patienten var blevet klinisk lægeligt vurderet i den postoperative fase. Ligeledes manglede dokumentation for at patienterne var blevet informeret om operationen.

Medicin håndtering

	Målepunkt	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt	Fund og kommentarer
12.	<u>Interview om patientens medicinering og opfølgning herpå</u>			X	Ikke aktuelt ved sygehustilsyn
13.	<u>Journalgennemgang af patienternes medicinering</u>		X		Ved gennemgang af to patientforløb vedrørende patienternes genoptræning var det i flere tilfælde ikke dokumenteret, at den ordinerede smertepakke var administreret. Det var generelt i seks journaler, at der var fulgt op på effekten af den iværksatte smertebehandling.
14.	<u>Interview om behandling med afhængighedsskabende lægemidler</u>	X			
15.	<u>Journalgennemgang af behandling med afhængighedsskabende lægemidler</u>	X			

Patienters retsstilling

	Målepunkt	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt	Fund og kommentarer
16.	<u>Journalgennemgang af informeret samtykke til behandling</u>		X		Hos en svært dement patient var der i den indledende vurdering (AOP) anvendt en standardfrase i journalen vedr. samtykke til behandlingsplan, herunder operation angivet: "Pt. informeres om, forstår og accepterer"

					<i>ovenstående plan</i> ". Af senere notat fremgik det at hustru var informeret om og accepterede indgrebet og har givet stedfortrædende samtykke.
--	--	--	--	--	--

Overgange i patientforløb

	Målepunkt	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt	Fund og kommentarer
17.	<u>Journalgennemgang vedrørende overlevering af oplysninger ved overflytning mellem afdelinger eller sygehuse</u>	X			
18.	<u>Journalgennemgang af vurdering af epikriser</u>	X			
19.	<u>Interview vedrørende epikriser, hvor der skal følges op</u>			X	Ikke aktuelt ved sygehustilsyn
20.	<u>Journalgennemgang vedrørende epikriser, hvor der skal følges op</u>			X	Ikke aktuelt ved sygehustilsyn
21.	<u>Journalgennemgang vedrørende mobilisering, træning og rehabilitering</u>	X			
22.	<u>Interview vedrørende mobilisering, træning og rehabilitering</u>	X			
23.	<u>Journalgennemgang af overlevering af oplysninger ved indlæggelse fra og udskrivelse til plejehjem, hjemmepleje og kommunale rehabiliteringspladser</u>		X		I en ud af seks journaler var der i udskrivningsrapporten ingen information om tidspunkt for fjernelse af agraffer. Ved interview redegjorde personalet for, at epikrisen blev medgivet ved udskrivning, og at information vedr. agraffjernelse fremgik af denne.
24.	<u>Interview om overlevering af oplysninger ved indlæggelse fra og udskrivelse til plejehjem, hjemmepleje og kommunale rehabiliteringspladser</u>	X			
25.	<u>Interview om håndtering af parakliniske undersøgelser</u>	X			

Øvrige fund

Målepunkt		Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt	Fund og kommentarer
26.	<u>Øvrige fund med patientsikkerhedsmæssige risici</u>			X	

4. Relevante oplysninger

Begrundelse for tilsyn

Tilsynet var et planlagt, udgående tilsyn som opfølgning på Styrelsen for Patientsikkerheds beslutning om vurdere patientsikkerheden på alle landets 21 sygehuse der varetager akut kirurgisk behandling af patienter med en hoftenær fraktur. Sygehustilsynet følges op med tilsyn i "tilhørende" almen praksis samt det kommunale plejeområde og genoptræning.

Organisering af patientforløb for hoftenære frakturer på hospitalet

- Patientforløbet på Bornholms Hospital fremgår af instruks: "*Patientforløb: Hoftenære frakturer på Bornholms Hospital*" som er bilag til den regionale instruks: "*Hoftenære frakturer hos voksne, forløb for udredning og behandling*". Instruksen redegør overordnet for forløbet fra patienten ankommer i Akutmodtagelsen til patienten udskrives fra Kirurgisk Sengeafsnit (SA1). Dertil angivet hvilke regionale og lokale instrukser der er gældende under forløbet.
- Der behandles årligt ca. 70 patienter med hoftenære hoftefrakturer.
- Patienterne ankommer til Akutmodtagelsen (=AMK), hvor sygeplejerske vurderer behovet for smertestillende og tilkalder ortopædkirurgisk forvagt.
- Forvagten varetager den indledende journaloptagelse og ordinerede parakliniske undersøgelser samt FIC-drop jf. specifik ordinationspakke best. ord: *Hoftenær fraktur forvagt*.
- Snarest der er sikkerhed for indlæggelse overflyttes patienten til SA1, hvor denne tilses af ortopædkirurgisk bagvagt, som i dagtid tager stilling til og indhenter samtykke til operation, kontakter speciallæge i anæstesi og ordinerer et udvidet best.ord. sæt; *Hoftenær fraktur bagvagt* som bl.a. omfatter sygeplejefaglige handlinger og fys/ergo tilsyn.
- Ortogeriatrisk vurdering finder sted såfremt der bestilles et internt medicinsk tilsyn.
- Der stiles efter operation indenfor 24 timer.
- Post-operativt ligger patienten på opvågningsplads (man-tors. 8-17) eller opvågningsplads på intensiv indtil patienten er klar til at komme tilbage til SA1.
- Sundhedspersonalet udfører opgaver i henhold til best.ord. sæt; *Hoftenær fraktur bagvagt*
- SA1 vurderer plejepersonalet patienten med brug af EWS score og patienten mobiliseres og trænes af fysioterapeuter 1-2 gange dagligt. Stuegangsgående læge tager seneste ved udskrivelsen stilling til osteoporosebehandling og faldudredning.
- Patienten afsluttes til egen læge med relevant information og informeres om at bestille tid til fjernelse af suturer/agraffer efter 14 dage.

Om Kirurgisk afdeling og Sengeafsnit 1 (SA1)

- Kirurgien rummer hovedspecialerne: Ortopædkirurgi, parenkymkirurgi inkl. urologi samt gynækologi-obstetrik. Endvidere behandles patienter med ØNH- og øjenlidelser. Alle traumer bringes primært til Bornholms Hospital hvor de enten behandles eller overflyttes med helikopter til primært Rigshospitalet.
- Kirurgisk afdeling ledes af cheflæge Anja Ulrike Mitchell og oversygeplejerske Lajla Birgitte Sachmann Vang. Overlæge Anette Sylvest varetager sammen med oversygeplejersken det daglige ledelsesansvar for ortopædkirurgien. Overlæge Frithjof Peitz er specialeansvarlig. Derudover er der en assisterende afdelingssygeplejerske for Sengeafsnit 1.
- Kirurgisk afdeling inkluderer et kirurgisk sengeafsnit (SA1) et operationsafsnit, et dagkirurgisk afsnit og et kirurgisk ambulatorium
- De ortopædkirurgiske patienter er indlagt i Sengeafsnit 1 som også varetager behandlingen af bl.a. mave-tarmkirurgiske og gynækologiske patienter
- To ud af de i alt 12 ortopædkirurgiske senge på sengeafsnittet er belagt med patienter med en hoftenær fraktur
- Der er normeret 5,6 ortopædkirurgiske speciallægeårsværk til at varetage alle dagfunktioner og vagten, hvor der ved tilsynet var vakancer svarende til 2 årsværk, hvilke dækkes af vikarer og fastansatte. Endvidere 11 års som besættes af yngre læger i en blanding af KBU, HU (almen praksis) og uklassificerede stillinger. YL stillingerne er typisk fuldt besat.
- 1-2 yngre læger fra Kirurgisk afdeling er fast i Akutmodtagelsen. Om natten (kl. 18.00-21.00) er der en yngre læge fra kirurgisk afd. tilstede på hospitalet med tilkald af BV. Fra kl.16.00 er den ortopædkirurgiske specialelæge i tilkald fra hjemmet med adgang til SP.
- Den sygeplejefaglige bemanning på Kirurgisk afdeling udgøres af 35 sygeplejersker (29 årsværk) samt 23 social- og sundhedsassistenter (20 årsværk). Ved tilsynet var tre faste stillinger og to barselsvikariatier ledige.

Om tilsynet generelt

- Ved tilsynet blev målepunkter for Ortopædkirurgiske Patientforløb 2022 anvendt
- Retningsgivende dokumenter var i henhold til varslingsbrevet fremsendt og læst for tilsynet, herunder forløbsbeskrivelse vedr. patienter med hoftenære frakturer og udvalgte instrukser
- Der blev gennemført et tværgående interview af ledelsen med deltagelse af repræsentant for Hospitalsdirektionen og ledelserne fra de involverede afdelinger
- Herefter fulgte tilsyn på de fire behandlingssteder (Akutmodtagelse, Anæstesiologisk og Intensiv afdeling, Kirurgisk afdeling samt Fysio- og Ergoterapeutisk afdeling). Tilsynet omfattede:
  - Interview af ledelsen med gennemgang af instrukser
  - Interview af medarbejdere med gennemgang af journaler, som var udvalgt på forhånd. Ved tilsynet blev disse suppleret med yderligere tre journaler på senere udskrevne patienter.

Om tilsynet i Kirurgisk afdeling

- Ved tilsynet blev seks journaler gennemgået, heraf var tre tilsendt styrelsen forud for tilsynet.
- Ved tilsynet deltog:
  - Lajla Birgitte Sachmann Vang, oversygeplejerske, Kirurgisk afdeling
  - Anette Sylvest, overlæge, Kirurgisk afdeling

- Tine Dam, assisterende afdelingssygeplejerske
- En sygeplejerske
- En social-og sundhedsassistent
- En operationssygeplejerske i første halvdel af tilsynet

Afsluttende opsamling på tilsynets fund blev givet til:

- Annemarie Hvidberg Hellebek, hospitalsdirektør
- Morten Østergaard, vicedirektør
- Anette Kragh, oversygeplejerske, Anæstesiologisk afdeling (herunder Akutmodtagelsen)
- Anja Ulrike Mitchell, cheflæge, Anæstesiologisk afdeling (herunder Akutmodtagelsen) samt Kirurgisk afdeling
- Lajla Birgitte Sachmann Vang, oversygeplejerske, Kirurgisk afdeling
- Tine Ivy Dam, assisterende afdelingssygeplejerske, Sengeafsnit 1, Kirurgisk afdeling
- Anette Sylvest, overlæge for det ortopædkirurgiske område, Kirurgisk afdeling
- John Haagen Rasmussen, oversygeplejerske, Intensiv, Anæstesiologisk afdeling
- Mette Helene Toft, ledende overlæge, Anæstesiologisk afdeling
- Camilla Schmeltzer chef- og overterapeut, Ergo – og fysioterapiafdeling
- Stine Brendes Mikkelsen, koordinerende terapeut, Ergo – og fysioterapiafdeling

Derudover deltog enkelte stabsmedarbejdere fra Administrationen

Tilsynet i **Akutmodtagelsen** og **Kirurgisk Afdeling** blev foretaget af:

- Janne Lehmann Knudsen, overlæge
- Karen Riisberg, oversygeplejerske

Tilsynet i **Anæstesiologisk Afdeling** og **Fysio- og Ergoterapiafdelingen** blev foretaget af:

- Sarah Imola Sommer, oversygeplejerske
- Per Rotbøll Nielsen, overlæge

5. Målepunkter

Behandlingsstedets organisering

1. Interview om organisering, ansvars- og kompetenceforhold

Den tilsynsførende interviewer ledelsen om behandlingsstedets organisering herunder ansvars- og kompetenceforhold.

Ved interview af ledelsen skal det fremgå:

- at organiseringen understøtter behandlingsstedets sundhedsfaglige opgaver
- at personalet har de nødvendige kompetencer til at varetage behandlingsstedets sundhedsfaglige opgaver
- at der er retningslinjer/instrukser for ansvars- og kompetenceforhold for de forskellige personalegrupper, herunder for vikarer og studerende.

[Anvendes ved sygehuse]

Den tilsynsførende interviewer ledelsen og personalet for at vurdere behandlingsstedets praksis for at sikre operation hurtigst muligt efter indlæggelse og vurdere behandlingsstedets procedurer for overlevering af oplysninger ved overflytning mellem afdelinger og mellem sygehuse.

Ved interviewet af ledelsen skal det fremgå, at behandlingsstedet sikrer:

- at patienter med hoftenær fraktur opereres snarest muligt. Anbefalingen er inden for 24 timer.
- at der er procedurer, såfremt patienterne ikke opereres snarest muligt
- at det monitoreres, om der er tilstrækkelig operationskapacitet til akutte patienter
- at der er procedurer for, at relevante oplysninger overleveres, såfremt patienten overflyttes til anden afdeling/sygehus.

Ved interviewet af personalet skal det fremgå, at behandlingsstedet sikrer:

- at patienter med hoftenær fraktur opereres snarest muligt. Anbefalingen er inden for 24 timer.

Referencer:

- [Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000](#)
- [Sundhedsloven om driftsherrens ansvar for forsvarlig organisering \(§ 3a\), LBK nr. 210 af 27. januar 2022](#)
- [Referenceprogram for Patienter med Hoftebrud, Dansk Sygeplejeråd, Danske Fysioterapeuter, Dansk Ortopædisk Selskab, 2008](#)
- [Danske Regioner: LKT Hoftenerne lårbensbrud for den +65-årige patient](#)

2. Interview om varetagelsen af sundhedsfaglige opgaver

Den tilsynsførende interviewer ledelsen og personale om behandlingsstedets varetagelse af sundhedsfaglige opgaver.

Ved interview af ledelsen skal det fremgå:

- at der er fastlagt procedurer for patientrelaterede arbejdsgange og –processer i forbindelse med undersøgelse, behandling og pleje, herunder for eventuelle komplikationer og akutte tilstande
- at personale, der varetager sundhedsfaglige opgaver, instrueres i de fastlagte procedurer
- at ledelsen sikrer, at arbejdet udføres i overensstemmelse med de fastlagte procedurer.

Ved interview af personale skal det fremgå:

- at personalet er instrueret i og anvender procedurer for patientrelaterede arbejdsgange og –processer i forbindelse med undersøgelse, behandling og pleje, herunder ved eventuelle komplikationer og akutte tilstande.

Referencer:

- [Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000](#)
- [Sundhedsloven om driftsherrens ansvar for forsvarlig organisering \(§ 3a\), LBK nr. 210 af 27. januar 2022](#)

3. Interview om instruktion og tilsyn ved benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed)

Den tilsynsførende interviewer ledelsen og personale om behandlingsstedets instruktion af og tilsyn med personale, der fungerer som medhjælp (udfører delegeret forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed).

Ved interview af ledelsen skal det fremgå:

- at der er taget stilling til brugen af konkrete delegeringer og rammedelegeringer
- at der er instruks for delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed
- at personale, der fungerer som medhjælp, instrueres i at varetage de delegerede forbeholdte sundhedsfaglige opgaver
- at der føres tilsyn med personale, der udfører delegerede forbeholdte sundhedsfaglige opgaver.

Ved interview af personale skal det fremgå:

- at personalet er instrueret i varetagelsen af delegerede opgaver
- at eventuelle rammedelegeringer er tydelige og anvendes i udførelsen af det daglige arbejde
- at personalet kan sige fra overfor opgaver, som de ikke ser sig i stand til at udføre forsvarligt.

Referencer:

- [Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\), BEK nr. 1219 af 11. december 2009](#)
- [Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\), VEJ nr. 115 af 11. december 2009](#)
- [Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000](#)

4. Gennemgang af instrukser for rammedelegation (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed)

Den tilsynsførende gennemgår behandlingsstedets instrukser for rammedelegation(er) for forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed.

Ved gennemgang af instrukserne skal det fremgå:

- at instrukserne er tilpasset personalets kompetencer, herunder beskriver hvilke faggrupper der kan anvende rammedelegationen
- at rækkevidden og omfanget af rammedelegationer til behandling af en defineret patientgruppe er beskrevet.

Referencer:

- [Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\)](#), BEK nr. 1219 af 11. december 2009
- [Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\)](#), VEJ nr. 115 af 11. december 2009
- [Vejledning om udfærdigelse af instrukser](#), VEJ nr. 9001 af 20. november 2000

5. Interview om behandlingsstedets samarbejde med behandlingsansvarlig læge

Den tilsynsførende interviewer ledelse og personale/sundhedspersonen om behandlingsstedets procedurer for samarbejde med behandlingsansvarlig læge.

Ved interview af ledelsen/sundhedspersonen skal det fremgå:

- at behandlingsstedet har procedurer for, hvornår og i hvilke situationer personalet skal kontakte den behandlingsansvarlige læge
- at behandlingsstedet har procedurer for, hvem der skal kontaktes, når patientens behandlingsansvarlige læge ikke er tilgængelig.

Ved interview af personale skal det fremgå:

- at personalet ved, hvornår og i hvilke situationer den behandlingsansvarlige læge skal kontaktes
- at personalet ved, hvem der skal kontaktes, når den behandlingsansvarlige læge ikke er til stede

[Anvendes ved behandlingssteder hvor der er en behandlingsansvarlig læge ansat/tilknyttet]

Ved interview med behandlingsansvarlige læger skal det fremgå:

- at patienters behandlingsplaner er opdaterede
- at henvendelser vedrørende patienters behandling besvares.

Referencer:

- [Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17 vedr. Omhu og samvittighedsfuldhed\)](#), LBK nr. 731 af 8. juli 2019

Journalføring

6. Journalgennemgang med henblik på vurdering af opfølgning på resultat af parakliniske undersøgelser

Tilsynsførende gennemgår et antal journaler med henblik på at vurdere, om der er fulgt op på afvigende resultater af parakliniske undersøgelser.

Ved journalgennemgang skal det fremgå:

- at svar på relevant akut billeddiagnostik foreligger rettidigt, og at der er taget stilling til resultatet heraf
- at der er fulgt op og kommenteret på væsentligt afvigende resultater, der har diagnostiske behandlingsmæssige konsekvenser
- at der er taget stilling til opfølgning af væsentligt afgivende resultater som fremkommer efter udskrivelsen.

Referencer:

- [Vejledning om håndtering af parakliniske undersøgelser, VEJ nr. 9207 af 31. maj 2011](#)

Faglige fokuspunkter

7. Interview om præoperativ diagnostik og behandling

Den tilsynsførende interviewer personalet for at vurdere behandlingsstedets praksis for præoperativ håndtering af patienter med hoftenær fraktur.

Ved interview skal det fremgå:

- at patientens samlede tilstand er vurderet af en speciallæge (akutmediciner, ortopædkirurg, intern mediciner eller anæstesiolog) eller en læge på sidste år af hoveduddannelsen inden for 4 timer efter indlæggelse
- at der er en begrundelse, hvis patienten ikke er opereret inden for 24 timer
- at der er taget stilling til faste, væske og ernæring
- at det er vurderet om patienten skal have en medicinsk/geriatrik vurdering, herunder en vurdering af diabetes-behandling og AK-behandling
- at der er fulgt op på afvigende prøvesvar, der har klinisk betydning for behandlingen
- at der er smerteplan og at der er fulgt op på smerteplanen
- at der er taget stilling til antibiotikaprofylakse og at denne er ordineret
- at der er taget stilling til tromboseprofylakse og at denne er ordineret
- at der er taget stilling til forebyggelse og evt. behandling af delir.

Referencer:

- [Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17 vedr. Omhu og samvittighedsfuldhed\), LBK nr. 731 af 8. juli 2019](#)

8. Journalgennemgang vedr. præoperativ diagnostik og behandling

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere behandlingsstedets praksis for den præoperative håndtering.

Ved journalgennemgangen skal det fremgå:

- at patientens samlede tilstand er vurderet af en speciallæge inden for 4 timer efter indlæggelse
- at der er en begrundelse, hvis patienten ikke er opereret inden for 24 timer
- at der er taget stilling til faste, væske og ernæring
- at det er vurderet om patienten skal have en medicinsk/geriatrik vurdering, herunder en vurdering af vanlig diabetes-behandling og vanlig AK-behandling
- at der er smerteplan og at der er fulgt op på smerteplanen
- at der er taget stilling til antibiotikaproylakse og at denne er ordineret
- at der er taget stilling til tromboseproylakse og at denne er ordineret
- at der er taget stilling til forebyggelse og evt. behandling af delir.

Referencer:

- [Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17 vedr. Omhu og samvittighedsfuldhed\), LBK nr. 731 af 8. juli 2019](#)

9. Journalgennemgang af den sygeplejefaglige vurdering af patientens aktuelle og potentielle problemer samt plan for pleje og behandling

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere behandlingsstedets praksis for vurdering af de 12 sygeplejefaglige problemområder og patientens aktuelle og potentielle problemer.

Ved gennemgang af journalen skal det i nødvendigt omfang fremgå:

- at de 12 sygeplejefaglige problemområder er vurderet:
  - 1) Funktionsniveau, fx evne til daglig livsførelse.
  - 2) Bevægeapparat, fx evne til at bevæge sig omkring, muskeltonus, fald.
  - 3) Ernæring, fx appetit, tørst, kvalme, opkastning, aspirat, gylp, vægt, nedsat tyggefunktion, smerter i munden.
  - 4) Hud og slimhinder, fx forandringer og lidelser fra hud, slimhinder og andet væv, hudens udseende, kløe, tænder, protese, sår.
  - 5) Kommunikation, fx mentalt, bevidsthedsniveau, evne til at forstå, evne til at gøre sig forståelig, evne til at anvende kropssprog.
  - 6) Psykosociale forhold, fx abstinenser, adfærd, følelsesmæssig tilstand, mestring, misbrug, motivation, netværk, relationer, værdier, livsanskuelse, psykose/virkelighedsopfattelse, selvskade.
  - 7) Respiration og cirkulation, fx respirationslyde, respirationsmønstre, hostekraft, ekspektorat, hudtemperatur, hudfarve, hydreringstilstand, ødem, blodtryk, cirkulationsproblemer.
  - 8) Seksualitet, køn og kropsoptagelse fx pubertet, seksualfunktion, fertilitet, menstruation, graviditet, fødsel, barsel.
  - 9) Smerter og sanseindtryk, fx smertescore, smertelokalisation, smertetype, smertemønster, lindrende/provokerende faktorer, høresans, lugtesans, følesans, synssans, smagssans.
  - 10) Søvn og hvile, fx søvnmønster, varighed af søvn, træthed, energi.
  - 11) Viden og udvikling, fx helbredsopfattelse, hukommelse, kognitiv formåen, modenhed, vidensniveau.
  - 12) Udskeelse – tarmfunktion og vandladning, fx flatus, afføringstrang, afføringsmønster, afføringsudseende, afføringslugt, vandladningstrang, urinens udseende, vandladningsmønster.

- at patientens aktuelle og potentielle problemer er identificeret med udgangspunkt i vurderingen af de 12 sygeplejefaglige problemområder
- at der er beskrevet en plan for pleje og behandling i forhold til patientens aktuelle og potentielle problemer
- at planen for pleje og behandling er opdateret og beskriver patientens aktuelle og potentielle problemer

Referencer:

- [Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.\), BEK nr. 1225 af 08. juni 2021](#)
- [Veiledning om sygeplejefaglig journalføring \(Til personale der varetager sygeplejefaglige opgaver\), VEJ nr 9521 af 1. juli 2021](#)
- [Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17 vedr. Omhu og samvittighedsfuldhed\), LBK nr. 731 af 8. juli 2019](#)

10. Interview om den sygeplejefaglige vurdering af patientens aktuelle og potentielle problemer samt plan for pleje og behandling

Den tilsynsførende interviewer personale om behandlingsstedets praksis for vurdering af aktuelle og potentielle problemer samt plan for pleje og behandling.

Ved interview af personale skal de kunne redegøre for:

- at der er praksis for at foretage en vurdering af patienten, som tager udgangspunkt i følgende 12 sygeplejefaglige problemområder:
  - 1) Funktionsniveau, fx evne til daglig livsførelse.
  - 2) Bevægeapparat, fx evne til at bevæge sig omkring, muskeltonus, fald.
  - 3) Ernæring, fx appetit, tørst, kvalme, opkastning, aspirat, gylp, vægt, nedsat tyggefunktion, smerter i munden.
  - 4) Hud og slimhinder, fx forandringer og lidelser fra hud, slimhinder og andet væv, hudens udseende, kløe, tænder, protese, sår.
  - 5) Kommunikation, fx mentalt, bevidsthedsniveau, evne til at forstå, evne til at gøre sig forståelig, evne til at anvende kropssprog.
  - 6) Psykosociale forhold, fx abstinenser, adfærd, følelsesmæssig tilstand, mestring, misbrug, motivation, netværk, relationer, værdier, livsanskuelse, psykose/virkelighedsopfattelse, selvskaade.
  - 7) Respiration og cirkulation, fx respirationslyde, respirationsmønstre, hostekraft, ekspektorat, hudtemperatur, hudfarve, hydreringstilstand, ødem, blodtryk, cirkulationsproblemer.
  - 8) Seksualitet, køn og kropsoptagelse fx pubertet, seksualfunktion, fertilitet, menstruation, graviditet, fødsel, barsel.
  - 9) Smerter og sanseindtryk, fx smertescore, smertelokalisation, smertetype, smertemønster, lindrende/provokerende faktorer, høresans, lugtesans, følesans, synssans, smagssans.
  - 10) Søvn og hvile, fx søvnmønster, varighed af søvn, træthed, energi.
  - 11) Viden og udvikling, fx helbredsopfattelse, hukommelse, kognitiv formåen, modenhed, vidensniveau.
  - 12) Udskillelse – tarmfunktion og vandladning, fx flatus, afføringstrang, afføringsmønster, afføringsudseende, afføringslugt, vandladningstrang, urinens udseende, vandladningsmønster.
- at der er praksis for at identificere patientens aktuelle og potentielle problemer på baggrund af vurderingen af de 12 sygeplejefaglige problemområder
- at der er praksis for at lægge en plan for pleje og behandling i forhold til patientens aktuelle og potentielle problemer

- at der er praksis for at planen for pleje og behandling evalueres og opdateres ved ændringer.

Referencer:

- [Vejledning om sygeplejefaglig journalføring \(Til personale der varetager sygeplejefaglige opgaver\), VEJ nr 9521 af 1. juli 2021](#)
- [Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17 vedr. Omhu og samvittighedsfuldhed\), LBK nr. 731 af 8. juli 2019](#)

11. Journalgennemgang om overvågning og vurdering af klinisk tilstand ud fra vitalparametre

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler med henblik på at vurdere, om der er fulgt relevant op på måling og vurdering af vitalparametre.

Herunder undersøges det, om det af journalerne fremgår:

- om der er taget stilling til måling af vitalparametre
- at det er begrundet, hvis beslutningsalgoritmen ikke er fulgt
- at relevante vitalparametre fremgår af journalen, og kan tilgås fra andre afdelinger, hvis patienten er overflyttet
- at patienten tilses af læge i den postoperative fase samt ved behov.

Referencer:

- [Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.\), BEK nr. 1225 af 08. juni 2021](#)
- [Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17 vedr. Omhu og samvittighedsfuldhed\), LBK nr. 731 af 8. juli 2019](#)

Medicinhåndtering

12. Interview om patientens medicinering og opfølgning herpå

Den tilsynsførende interviewer læger om behandlingsstedets praksis for undersøgelser forud for og opfølgning på patienternes medicinering.

Ved interview af læger skal det fremgå:

- at der tages stilling til mulige lægemiddelinteraktioner
- at der foretages de nødvendige undersøgelser inden ordination af medicin, hvor det kræves
- at der lægges en plan for medicin, der kræver tilbagevendende blodprøvekontrol eller anden kontrol
- at der følges op på effekt og eventuelle bivirkninger.
- at den medicin, patienter får ordineret, er i overensstemmelse med Fælles Medicinkort (FMK).

Referencer:

- [Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler, VEJ nr. 9079 af 12. februar 2015](#)

13. Journalgennemgang af patienternes medicinering

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere behandlingsstedets praksis for undersøgelser forud for og opfølgning på patienternes medicinering.

Ved journalgennemgangen skal det fremgå:

- at der er foretaget de nødvendige undersøgelser inden ordination af medicin, hvor det kræves
- at der er lagt en plan for medicin, hvor der kræves tilbagevendende blodprøver eller anden kontrol
- at der er fulgt op på effekt og eventuelle bivirkninger.

[Anvendes ved sygehussektor]

- at der er en medicinanamnese
- at der er taget stilling til fortsat medicinering under indlæggelsen
- at der ved udskrivelse er taget stilling til samtlige ordinationer, og at dette er ajourført i Fælles Medicinkort (FMK).

[Anvendes ved praksissektor]

- at den ordinerede medicin er i overensstemmelse med Fælles Medicinkort (FMK).

[Anvendes ved plejesektoren]

- at oplysninger om medicin og kosttilskud, der ikke er ordineret, men anvendes af patienten, fremgår af den lokale medicinliste.

Referencer:

- [Veiledning om ordination og håndtering af lægemidler, VEJ nr. 9079 af 12. februar 2015](#)
- [Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.\), BEK nr. 1225 af 08. juni 2021](#)

14. Interview om behandling med afhængighedsskabende lægemidler

Den tilsynsførende interviewer læger om behandlingsstedets praksis for behandling af patienter med afhængighedsskabende lægemidler.

[Anvendes ved sygehuse]

Ved interview af læger skal det fremgå:

- at der lægges planer for behandlingen, herunder en forventet behandlingsvarighed, samt revurdering af behandling, og at disse journalføres
- at kroniske smertetilstande, hvis de behandles med opioider, behandles med langtidsvirkende præparater
- at der er taget stilling til behandling med laksantia.

[Anvendes ved praksissektor]

Ved interview af læger skal det fremgå:

- at ordination og fornyelse af recepter på afhængighedsskabende lægemidler, medmindre særlige omstændigheder taler herfor, sker ved personligt fremmøde hos læge eller hjemmebesøg
- at der tages stilling til eventuelt forbud mod kørsel og betjening af maskiner under behandlingen

Referencer:

- [Vejledning om helbredskrav til kørekort, VEJ 9693 af 31. juli 2017](#)
- [Vejledning til læger, der behandler opioidafhængige patienter med substitutionsmedicin, VEJ nr. 10375 af 28. december 2016](#)
- [Vejledning om ordination af afhængighedsskabende lægemidler VEJ nr 9523 af 19. juni 2019](#)

15. Journalgennemgang af behandling med afhængighedsskabende lægemidler

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere behandlingsstedets praksis for behandling med afhængighedsskabende lægemidler.

[Anvendes ved sygehuse]

Ved journalgennemgangen skal det fremgå:

- at der er lagt planer for behandlingerne herunder en forventet behandlingsvarighed samt for revurdering af behandlingerne
- at der ved akutte smerter anvendes korttidsvirkende opioider. Ved kroniske smerter anvendes langtidsvirkende opioider. Afvigelser herfra skal være begrundet
- at der er taget stilling til behandling med laksantia.

[Anvendes ved praksissektor]

Ved journalgennemgangen skal det fremgå:

- at det fremgår, hvem der har behandlingsansvaret, såfremt behandlingsstedets læger ikke selv har det
- at ordination og fornyelse af recepter på afhængighedsskabende lægemidler, medmindre særlige omstændigheder taler herfor, er sket ved personligt fremmøde hos læge eller ved hjemmebesøg
- at der er taget stilling til eventuelt forbud mod kørsel og betjening af maskiner under behandlingen
- at der er lagt en plan for behandlingen herunder en tidshorizont for revurdering af behandlingen
- at behandling med opioider er med langtidsvirkende opioider. Eventuel behandling med korttidsvirkende opioider skal være begrundet.

Referencer:

- [Vejledning om helbredskrav til kørekort, VEJ 9693 af 31. juli 2017](#)
- [Vejledning til læger, der behandler opioidafhængige patienter med substitutionsmedicin, VEJ nr. 10375 af 28. december 2016](#)
- [Vejledning om ordination af afhængighedsskabende lægemidler VEJ nr 9523 af 19. juni 2019](#)

Patienters retsstilling

16. Journalgennemgang af informeret samtykke til behandling

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere behandlingsstedets praksis for informeret samtykke til behandling.

Ved journalgennemgang skal det fremgå:

- at der er informeret om helbredstilstand og behandlingsmuligheder og indhentet samtykke forud for iværksættelse af behandling, herunder til behandling af både habile og inhabile patienter med særligt fokus på inhabilitet.

Referencer:

- [Bekendtgørelse om information og samtykke i forbindelse med behandling og ved videregivelse og indhentning af helbredsoplysninger mv. , BEK nr. 359 af 4. april 2019](#)
- [Vejledning om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv., VEJ nr. 161 af 16. september 1998](#)
- [Sundhedsloven om driftsherrens ansvar for forsvarlig organisering \(§ 3a\), LBK nr. 210 af 27. januar 2022](#)

Overgange i patientforløb

17. Journalgennemgang vedrørende overlevering af oplysninger ved overflytning mellem afdelinger eller sygehuse

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere overlevering af oplysninger mellem afdelinger og mellem sygehuse.

Ved gennemgang af journalen skal det fremgå:

- at der ved overflytning til anden afdeling er medgivet oplysninger om begrundelse for overflytning, igangværende behandling og undersøgelser til den modtagende afdeling/sygehus
- at der ved overflytning fra anden afdeling/sygehus er fulgt op på observationer, undersøgelser og behandlinger iværksat inden overflytning.

Referencer:

- [Vejledning om epikriser VEJ nr. 10036 af 30. november 2018](#)
- [Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17 vedr. Omhu og samvittighedsfuldhed\), LBK nr. 731 af 8. juli 2019](#)

18. Journalgennemgang af vurdering af epikriser

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler med henblik på vurdering af behandlingsstedets praksis for udfærdigelse af epikriser.

Ved gennemgang af epikriserne skal det fremgå:

- at anbefalinger om opfølgning hos egen læge er tydeligt beskrevet og står i begyndelsen
- at der er taget stilling til, hvordan cicatricen skal tilses og hvornår evt. sutur/klamper skal fjernes
- at der er et kort resumé af forløbet, herunder diagnoser, behandling og udførte undersøgelser samt parakliniske resultater
- oplysninger om medicin, herunder seponering af medicin, indikation for ny medicin og behov for opfølgning, hvis der er ændret i patientens medicin
- hvilken information, der er givet til patienterne

- at eventuel vurdering af fravalg af livsforlængende behandling er beskrevet.

Det skal endvidere fremgå,

- at epikriserne ved udskrivelse eller afslutning af behandlingsforløb tidsmæssigt er fremsendt i henhold til behandlingsstedets instruks.

Referencer:

- [Vejledning om epikriser VEJ nr. 10036 af 30. november 2018](#)

19. Interview vedrørende epikriser, hvor der skal følges op

Den tilsynsførende interviewer ledelsen om, hvordan der følges op på epikriser.

Ved interview af ledelsen skal det fremgå:

- at alle epikriser ses igennem med henblik på, om der skal følges op ved næste henvendelse
- at der følges aktivt op, hvis der er truffet aftale om dette
- at der er truffet aftale om håndtering af epikriser ved ferier
- at der sikres, at sutur/klamper fjernes efter relevant faglig vurdering af cicatricen.

Der er ikke en forventning om, at lægen skal opsøge patienten, medmindre der er truffet specifik aftale herom.

Referencer:

- [Vejledning om epikriser VEJ nr. 10036 af 30. november 2018](#)
- [Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.\), BEK nr. 1225 af 08. juni 2021](#)

20. Journalgennemgang vedrørende epikriser, hvor der skal følges op

Tilsynsførende gennemgår et antal journaler med en epikrise fra en anden speciallæge eller fra sygehus.

Det skal fremgå af journalen:

- at der er fulgt op på behandlingen hos patienter, der har henvendt sig til den praktiserende læge, og hvor det fremgår af epikrisen, at der er behov for opfølgning.

Der er ikke en forventning om, at lægen skal opsøge patienten, medmindre der er truffet specifik aftale herom.

Referencer:

- [Vejledning om epikriser VEJ nr. 10036 af 30. november 2018](#)
- [Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.\), BEK nr. 1225 af 08. juni 2021](#)

21. Journalgennemgang vedrørende mobilisering, træning og rehabilitering

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere behandlingsstedets praksis vedrørende mobilisering, træning og rehabilitering.

Ved journalgennemgang skal det fremgå:

[Anvendes på sygehuse]

- at præfraktur funktionsniveau er vurderet med valideret skala
- at patienten er mobiliseret inden for 24 timer efter operation, og der skal være en faglig begrundelse, hvis dette ikke er sket
- vurdering af funktionsniveau, bevægeapparat, herunder behov for træning, balanceproblemer og faldrisiko
- at smerte under aktivitet er vurderet, evt. med valideret skala
- at funktionsniveau ved udskrivelse er vurderet, evt. med valideret skala
- at det er vurderet, om der skal være udarbejdet en genoptræningsplan (GOP) ved udskrivelse
- at genoptræningsplanen er udleveret til patienten og sendt til kommunen på udskrivelsestidspunktet.

[Anvendes i plejesektor]

- at genoptræning tilbydes i henhold til genoptræningsplanen
- at patientens ernæringstilstand vurderes og at der handles på denne vurdering
- at der sikres nødvendige tiltag med henblik på forebyggelse af fald.

Referencer:

- [Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17 vedr. Omhu og samvittighedsfuldhed\), LBK nr. 731 af 8. juli 2019](#)
- [Referenceprogram for Patienter med Hoftebrud, Dansk Sygeplejeråd, Danske Fysioterapeuter, Dansk Ortopædisk Selskab, 2008](#)
- [Danske Regioner: LKT Hoftenerære lårbensbrud for den +65-årige patient](#)
- [Vejledning om genoptræning og vedligeholdelsestræning i kommuner og regioner, VEJ nr. 9538 af 2. juli 2018](#)

22. Interview vedrørende mobilisering, træning og rehabilitering

Den tilsynsførende interviewer ledelse og personale om behandlingsstedets praksis vedrørende mobilisering, træning og rehabilitering.

[Anvendes på sygehuse]

Ved interviewet af ledelsen skal det fremgå:

- at behandlingsstedet har procedurer for at patienten mobiliseres inden for 24 timer efter operation
- at behandlingsstedet har procedurer for at sikre daglig træning under indlæggelse.

Ved interviewet af personalet skal det fremgå:

- at der udarbejdes en genoptræningsplan (GOP) under indlæggelsen
- at genoptræningsplanen udleveres til patienten ved udskrivelsen og sendes rettidigt til kommunen.

[Anvendes i plejesektor]

- at genoptræningsplanen følges
- at behandlingsstedet har procedure som sikrer at patientens ernæringstilstand vurderes og at der handles på denne vurdering
- at behandlingsstedet har procedure for at sikrer nødvendige tiltag med henblik på forebyggelse af fald.

Referencer:

- [Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17 vedr. Omhu og samvittighedsfuldhed\), LBK nr. 731 af 8. juli 2019](#)
- [Danske Regioner: LKT Hoftenære lårbensbrud for den +65-årige patient](#)
- [Bekendtgørelse om genoptræningsplaner og om patienters valg af genoptræningstilbud efter udskrivning fra sygehus, BEK nr. 918 af 22. juni 2018, § 5 stk. 3](#)
- [Vejledning om genoptræning og vedligeholdelsestræning i kommuner og regioner, VEJ nr. 9538 af 2. juli 2018](#)

23. Journalgennemgang af overlevering af oplysninger ved indlæggelse fra og udskrivelse til plejehjem, hjemmepleje og kommunale rehabiliteringspladser

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere overlevering af oplysninger om den aktuelle sygeplejefaglige pleje og behandling.

Ved journalgennemgang skal det fremgå:

[Anvendes i plejesektoren ved indlæggelse på sygehuse]

- at der i forbindelse med indlæggelse fra fx plejecentre, bosteder, hjemmepleje, hjemmesygepleje, midlertidige pladser og kommunale rehabiliteringspladser er overleveret aktuelle oplysninger om den sygeplejefaglige pleje og behandling.

[Anvendes på sygehuse ved udskrivelse til plejesektor]

- at der hos patienter, der modtager sygeplejefaglige ydelser på plejehjem, i hjemmepleje, på bosteder m.fl. er overleveret aktuelle oplysninger om sygeplejefaglige pleje og behandling.

Referencer:

- [Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17 vedr. Omhu og samvittighedsfuldhed\), LBK nr. 731 af 8. juli 2019](#)

24. Interview om overlevering af oplysninger ved indlæggelse fra og udskrivelse til plejehjem, hjemmepleje og kommunale rehabiliteringspladser

Den tilsynsførende interviewer ledelsen om behandlingsstedets procedurer for overlevering af oplysninger ved indlæggelser fra og udskrivelser til plejehjem, hjemmepleje og kommunale rehabiliteringspladser m.m.

Ved interview med ledelsen skal det fremgå:

[Anvendes ved sygehuse]

- at der er procedurer for overlevering af oplysninger om pleje og behandling i forbindelse med udskrivelser til plejehjem, hjemmepleje, bosteder m.fl.

[Anvendes ved plejesektor]

- at der er procedurer for overlevering af oplysninger fra fx plejecentre, bosteder, hjemmepleje, hjemmesygepleje, midlertidige pladser og kommunale rehabiliteringspladser til sygehuse ved indlæggelser.

Referencer:

- [Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17 vedr. Omhu og samvittighedsfuldhed\), LBK nr. 731 af 8. juli 2019](#)
- [Bekendtgørelse om genoptræningsplaner og om patienters valg af genoptræningstilbud efter udskrivning fra sygehus, BEK nr. 918 af 22. juni 2018, § 5 stk. 3](#)
- [Vejledning om genoptræning og vedligeholdelsestræning i kommuner og regioner, VEJ nr. 9538 af 2. juli 2018](#)

25. Interview om håndtering af parakliniske undersøgelser

Den tilsynsførende interviewer personale, der håndterer parakliniske undersøgelser, om behandlingsstedets praksis ved håndteringen.

Ved interview af personale skal det fremgå:

- at behandlingsstedet følger op på, at der kommer svar på alle ordinerede undersøgelser
- at behandlingsstedet har en procedure for at videregive svar på afvigende prøveresultater til lægen eller afdelingen, der varetager behandlingen
- at patienter informeres rettidigt om afvigende svar, når de har betydning for udredning eller plan for behandling af patienten
- at ordination, undersøgelsesresultater, eventuel rykker og information af patienter journalføres.

Referencer:

- [Vejledning om håndtering af parakliniske undersøgelser, VEJ nr. 9207 af 31. maj 2011](#)

Øvrige fund

26. Øvrige fund med patientsikkerhedsmæssige risici

Referencer:

- [Bekendtgørelse af sundhedsloven \(Kapitel 66, §213 og §215b\), LBK nr. 210 af 27. januar 2022](#)

Lovgrundlag og generelle oplysninger

Formål

Styrelsen for Patientsikkerhed fører det overordnede tilsyn med sundhedsforhold og sundhedsfaglig virksomhed på sundhedsområdet. Tilsynet omfatter alle offentlige og private institutioner, virksomheder og behandlingssteder, hvor autoriserede sundhedspersoner – eller personer, der handler på deres ansvar – udfører sundhedsfaglig behandling.

Det gælder alle behandlingssteder, hvor eller hvorfra sundhedspersoner¹ udfører behandling, undersøgelse, diagnosticering, sygdomsbehandling, fødselshjælp, genoptræning, sundhedsfaglig pleje samt forebyggelse og sundhedsfremme i forhold til den enkelte patient².

Baggrund

Styrelsen for Patientsikkerheds udfører risikobaseret tilsyn³. Det betyder, at vi udvælger temaer og målepunkter ud fra en vurdering af, hvor der kan være risiko for patientsikkerheden, ligesom vi tager hensyn til behandling af særligt svage og sårbare grupper

Vi udvælger i øjeblikket behandlingssteder⁴ til tilsyn på stikprøvebasis som led i en afdækning af risikoprofilen for forskellige typer af behandlingssteder. Vi arbejder endvidere på også at kunne udvælge det enkelte behandlingssted ud fra en risikovurdering.

Formålet med vores tilsyn er at vurdere patientsikkerheden på behandlingsstedet og at sikre læring hos sundhedspersonalet. Materialer med relevans for årets tilsyn kan findes på vores hjemmeside under [Tilsyn med behandlingssteder](#). Vi har desuden udarbejdet en liste over hyppigt stillede spørgsmål og tilhørende svar, som findes på hjemmesiden under [Spørgsmål og svar](#).

---

¹ Sundhedspersoner omfatter personer, der er autoriserede af Styrelsen for Patientsikkerhed til at varetage sundhedsfaglige opgaver, og personer, der handler på disses ansvar.

² Se sundhedsloven § 5.

³ Omlægningen af tilsynet er sket med udgangspunkt i Politisk aftale af 16. februar 2016 vedr. risikobaseret tilsyn med behandlingssteder samt lov nr. 656 af 8. juni 2016 om ændring af sundhedsloven, lov om ændring af autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og forskellige andre love.

⁴ Se sundhedsloven § 213, stk. 2

Tilsynet

Vi varsler normalt behandlingsstedet mindst 6 uger før et planlagt tilsynsbesøg. Reaktive tilsyn har som udgangspunkt 14 dages varsling, men kan foretages uvarslet.

Vi har til enhver tid som led i vores tilsyn - mod behørig legitimation og uden retskendelse - adgang til at undersøge behandlingsstedet⁵. Der skal ikke indhentes samtykke fra patienter ved behandling af journaloplysninger til brug for vores tilsyn. Personalet på behandlingsstedet har pligt til at videregive oplysninger, der er nødvendige for tilsynet⁶. Hvis vi besøger private hjem i forbindelse med tilsyn, skal der indhentes samtykke.

Vores tilsynsbesøg tager dels udgangspunkt i en række generelle målepunkter, dels i målepunkter som er specifikke for typen af behandlingssted. Alle målepunkter kan ses på vores hjemmeside, stps.dk, under Tilsyn med behandlingssteder. Målepunkterne fokuserer på, om patientsikkerheden er tilgodeset på behandlingsstedet, og om patientrettighederne er overholdt. Det fremgår af målepunkterne, hvilke skriftlige instrukser, procedurer, journalindhold mv., vi lægger vægt på.

Vi undersøger ved tilsynsbesøget, om behandling - herunder eventuel brug af medhjælp til forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed, journalføring og håndtering af hygiejne mv. - foregår fagligt forsvarligt. Herudover reagerer styrelsen på åbenlyse fejl og mangler af betydning for patientsikkerheden⁷.

Behandlingsstedet modtager efter tilsynsbesøget et udkast til rapport – normalt med en høringsfrist på 3 uger. Der er ingen høring, hvis vurderingen er, at der ingen problemer er med patientsikkerheden. Der er i høringsperioden mulighed for at indsende bemærkninger til rapporten. Desuden skal behandlingsstedet sende handleplaner eller andet supplerende materiale, som vi har bedt om.

Efter høringsperioden vurderer vi de kommentarer og det materiale, vi har modtaget fra behandlingsstedet. På den baggrund skriver vi vores konklusion efter høring i rapporten. Vi tager desuden stilling til, om tilsynet giver anledning til henstillinger eller påbud, eller om vi kan afslutte tilsynet uden at foretage os yderligere.

Vi offentliggør den endelige rapport på vores hjemmeside under Tilsynsrapporter⁸. Behandlingsstedet skal lægge tilsynsrapporten på sin hjemmeside og gøre rapporten tilgængelig på behandlingsstedet⁹. Tilsynsrapporter for plejehjem skal også offentliggøres på plejehjemsoversigten.dk.

Et eventuelt påbud vil ligeledes blive offentliggjort på vores hjemmeside under Påbud til behandlingssteder samt på sundhed.dk¹⁰.

---

⁵ Se sundhedsloven § 213 a stk. 2

⁶ Se sundhedsloven § 213 a, stk. 1, jf. også sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 3.

⁷ Se lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed § 17

⁸ Se bekendtgørelse nr. 976 af 27. juni 2018 om registrering af, underretning om og tilsyn med offentlige og private behandlingssteder m.v. § 22 og § 23

⁹ Se sundhedsloven § 213b, stk. 2 og bekendtgørelse nr. 615 af 31. maj 2017.

¹⁰ Se sundhedslovens § 215 b, stk. 2, 2. pkt. og bekendtgørelse nr. 604 af 02. juni 2016.

Vurdering af behandlingssteder

På baggrund af tilsynet kategoriseres behandlingsstederne i disse kategorier:

- Ingen problemer af betydning for patientsikkerheden
- Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden
- Større problemer af betydning for patientsikkerheden
- Kritiske problemer af betydning for patientsikkerheden

Vores kategorisering sker på baggrund af en samlet sundhedsfaglig vurdering af patientsikkerheden med konkret afsæt i de målepunkter, vi har gennemgået. Vi lægger vægt på både opfyldte og ikke opfyldte målepunkter.

Afhængig af kategoriseringen kan et tilsynsbesøg blive fulgt op af henstillinger til behandlingsstedet om at udarbejde og fremsende en handleplan for, hvordan behandlingsstedet vil følge op på uopfyldte målepunkter.

Hvis de sundhedsfaglige forhold på et behandlingssted kan bringe patientsikkerheden i fare, kan vi give et påbud med sundhedsfaglige krav eller om at virksomheden skal indstilles helt eller delvist¹¹.

Påbud kan blive fulgt op på forskellig måde afhængig af, hvilke målepunkter der ikke var opfyldt ved tilsynet. Det kan være i form af dokumentation af forskellige forhold eller i form af fornyet tilsynsbesøg¹², afhængig af hvilke målepunkter, der ikke er opfyldt.

Tilsynet er et organisationstilsyn. Det vil sige, at det er behandlingsstedet, der er genstand for tilsynet, ikke de enkelte sundhedspersoner.

I helt særlige tilfælde, f.eks. hvor vi under tilsynsbesøget får mistanke om alvorlige kognitive svigt, alkoholmisbrug eller åbenlyse faglige mangler hos en sundhedsperson, kan vi dog indlede en almindelig individtilsynssag over for denne person.

---

¹¹ Se sundhedsloven § 215 b

¹² Se sundhedsloven § 213, stk. 1